

Szerkesztőbizottság: Jókai Anna (elnök),
Báger Gusztáv, Csontos János, Horváth Antal,
Kalász Márton, Kő Pál, Nemes Attila,
Salamon Konrád, Szakály Sándor, Vasy Géza

Főszerkesztő: Oláh János
E-mail: foszerkesztzo@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7035

Olvasószerkesztő, tanulmány: Rosonczy Ildikó
E-mail: tanulmany@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7033

Vers, könyvkiadás: Szentmártoni János
E-mail: vers@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7032

Próza: Bíró Gergely
E-mail: proza@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7031

Nyitott Műhely: Ekler Andrea
E-mail: andrea.ekler@gmail.com

Európai Figyelő, Lapszemle: Falusi Márton
E-mail: europeanobserver@magyarnaplo.hu

Könyvszemle: Erős Kinga
E-mail: kritika@magyarnaplo.hu

Tördelőszerkesztő: Molnár Csenge-Hajna
Borító: Zách Eszter

Ügyintézők: Cseh Vilmosné, Nagyné Paládi Judit
Terjesztés: Zsiga Kristóf
E-mail: elofizetes@magyarnaplo.hu

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)

1092 Bp., Ferenc krt. 14.

Levelezési cím:

1450 Budapest, Pf. 77.

Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Telefon/fax: **413-6672; 413-6673**

Szerkesztőségi mobil:

(70) 388-7034

Elektronikus levélcímünk:

info@magyarnaplo.hu

Elérhetőségünk a világhálón:

www.magyarnaplo.hu

Kiadja az Írott Szó Alapítvány (1092 Bp., Ferenc krt. 14.) és a Magyar Napló Kiadó Kft. (1062 Bp., Bajza utca 18.). Terjeszti a Nemzeti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok. Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága (1080 Bp., Orczy tér 1.) Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknel, emailen (hirlapelofizetes@posta.hu), faxon (303-3440) egy évre 7390 Ft, fél évre 3865 Ft. További információ: 06-80-444-444 Külföldi előfizetés: a szerkesztőség címén. Az előfizetési díj egy évre postaköltséggel együtt 60 USD vagy 50 EURO, mely átutalható a HVB-Bank Hungary Rt. (1065 Bp., Nagymező utca 44.) 10918001-00000421-10290001 számú számlára, vagy bankcsekkben elküldhető a szerkesztőség címére. Nyomda: Mackensen Kft. 1139 Bp., Frangepán utca 12-14.

Meg nem rendelt kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett, válaszborítékkal ellátott levélre válaszolunk. Muta-tópéldány kérhető, megrendelés leadható a szerkesztőségben.

A címlapon: Szokolczay Lajos
(S. Faragó Gyöngyi felvétele)
és a Nézőpont szerzője: Czákó Gábor

Ment-e a könyvek által a világ elébb? Fogas kérdés. Nem csupán azért, mert klasszikusunk szerint az emberfaj sárkányfog vetemény – s inkább háborúról háborúra önmagának ássa a sírt, mintsem hogy a nyomtatott betű (már a valahai nyomdász is élmény volt) kellemének éljen –, hanem azért is, mert nincs fogható eredménye egy-egy remekmű olvasásának. S a világ nem is tud olvasni, csak bekebelezni, kivetni, fölülírni, elutasítani.

Gólem ő az emberiség nyakán.

Viszont ha „részeire” bontjuk, és ebből következően Gutenberg papa egy isteni sugallattal fölül, nem a világ, hanem Csingiz Ajtmatov lovára, máris az ember, az örülő, szenvedő ember boldogsága kap hangot. A világ csak kucorodjon – ballépéseieit megérdemli a büntetést – a szúrós szömörce bíborja alatt, *egyvedeinek* pedig engedje meg az álmodás szabadságát. Amelyben – akár a kinti valóval ellentétben – megnövekedhetik önbecsülésük, a darabokra tört egészé állhat össze. Betű és kép (A Vasárnapi Újságot az Orbán Balázs fotói alapján készített rézmetszet díszítette) arra való, hogy belénk költöztesse – szinte testünk részévé avassa – azt a Szépséget (főképp *igazság-foglatban*), amely nélkül az élet egy lyukas garast sem ér.

A Könyv katedrálisának *építőanyagát* sokan hordták össze. Írók, gondolkodók, nyomdászok. A szenvedés boldogságának hegyén kétségkívül a *könyvek könyve*, a *Biblia* áll. Magyarai változatai is – elég legyen csak a szerémi és vizsolyi isten-ember-tükröt idéznem – bőven elégségesek arra, hogy önbecsülésünket és világra nyitottságunkat terítsük (még ha nem is mindig fogadja be) a keresztény Európára. Kós Károly amikor a *Kalotaszegi kalendárium*, eme kézműves remek betűit faragta, nem ugyanarra a bizakodó égre nézett-e, mint Kner Imre, a magyarországi bibliofil könyvek megálmodója? S a *Háború és béke*, valamint a *József és testvérei* íróját, két gyöngyszem a világirodalomból, vajon nem ugyanazok a gondolatok – az emberre mért szabadság mint világító fáklya – foglalkoztatták-e, mint *Az ember tragédiája* vagy az *Erdély-trilógia* szerzőit?

A könyv – mert már 1466-ban így szólt a moldovai Tatos városában kelt huszita biblia-törödéek: „a mi testi kenyerünk felett való kenyeret adjad múnékünk ma” – ételünk és italunk, mi több, szellemi kincsünk lett, és nem jöhet olyan forradalom (a számítógép sem az!), amely végleg elsöpörné a nyomtatott betű fenségét. Az olvasó éhsége – kínzóbb a testi fájdalomnál – csak egy-egy könyv bekebelezésével elégíthető ki. Azzal a *gondolati-érzéki* tárgyval, amelyben évezredek bölcsessége lakik; amely az egyént és a közösséget sokszor fenyegető *börtönlét* kazamatáit – a közel-múlt történelméből is volt rá nem egy példa – az *eszme simogatásával* elviselhetővé teszi.

Amikor a könyvhét feltalálója, dr. Supka Géza – áldott legyen a neve! – sok évtizeddel ezelőtt az utcára vitte a könyvet, a *közösségépítésre* nézvést nem cselekedhetett volna méltóbbat. Író és olvasó egymásra talált. Ebben az eufórikus állapotban (természetesen a percnyi érdekeket szolgáló *lakájirodalom* kizáratik) az olvasó az írott betű mint szabadság révén átölelheti a világmindenséget, megteremtheti a saját boldogságát.

A jó könyv az olvasmányélménynél több – létesszencia.

Szokolczay Lajos

Szakolczay Lajos: <i>Könyvheti meditáció</i>	1
--	---

LÁTHATÁR

Ágh István: <i>Szemben a vén akáccal</i>	3
Vasy Géza: <i>Lírai tükör</i>	4
Oláh János: <i>Olyan nehéz...</i>	10
Szakály Sándor: <i>Trianon</i>	11
Somos Béla: <i>Nagysomkút</i>	15
Horváth (EÖ) Tamás: <i>helyettes tavasz</i>	16
Iancu Laura: „ <i>Dal, nagyon is korán véget értél</i> ”	18
Ferdinandy György: <i>Kubai költők Miamiában</i>	19
Heriberto Hernández Medina: <i>A vérbíró; Az igazság temploma; Belépő az űrbe</i>	20
Reinaldo García Ramos: <i>Funkcionárius az új világ kapujában; A monológ</i>	21
Vincente Echerri: <i>Tavasz; Csendesen</i>	22
George Riverón: <i>Pillanatfelvétel; Kis szerenád</i>	22

NYITOTT MŰHELY

Ködöböcz Gábor: <i>Felparcellázható-e a comberdő? Élet és művészet labirintusában (Beszélgetés Szakolczay Lajossal)</i> ..	23
--	----

NÉZŐPONT

Czakó Gábor: <i>A nyelvújításról; Pofon és ízlés</i>	38
--	----

KÖNYVSZEMLE

Falusi Márton: <i>Unalmon túli (Szilágyi István: Bolygó tüzek)</i>	41
Végh Attila: <i>Négy veréb nyolc szemmel (Szőcs Géza: Beszéd a palackból)</i>	43
Alföldy Jenő: <i>Kísérletek a kegyelmi pillanatra (Csontos János: Száz év talány. Kiegészítések József Attilához)</i>	44
Kovács István: <i>Beszélgetések az idő rácsain innen és túl (Páll Lajos 70 éves. „Ti óvtatok meg, társak, elégiaék”)</i>	45

VILÁGIRODALMI FIGYELŐ

Taufiq Ismail: <i>Add nekem vissza Indonéziát</i>	47
<i>Mi lenne ha</i>	48
Ratih Kumala: <i>Anyám fényképe</i>	49
Komang Ira Puspitaningsih: <i>Anyám lepkéi</i>	51
Es Wimbowo: <i>A Borobudur templom felszentelése</i>	53
Joko Pinurbo: <i>A kis guberáló; Szilveszteri trombita</i>	54
Faisal Komandobat: <i>szeretek benneteket</i>	55
Eka Kurniawan: <i>Rúzs</i>	56
Toeti Heraty: <i>Három a szerelmem</i>	58
W. S. Rendra: <i>Jakarta prostituáltjai egyesüljete</i>	59
Mochtar Lubis: <i>A kuli</i>	60
Chairil Anwar: <i>Hangulat</i>	62
Mangasi Sihombing: <i>Lefejezettek</i>	
<i>Duna</i>	64
Balogh László M. A. : <i>Indonézia művészete</i>	66
<i>Indonéz szerzőink</i>	68
<i>Szerzőink</i>	69